

A Fővárosi Ítéltábla a Kummer Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a dr. Bodolai László ügyvéd által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. december 11. napján meghozott 5.P.23.675/2014/5. számú ítélete ellen az alperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett és 7. sorszám alatt indokolt fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja azzal, hogy a késedelmi kamat kezdő időpontja 2014. május 17. napja.

Az elsőfokú ítéletet egyebekben helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 19.050 (Tizenkilencezer-ötven) forint másodfokú perköltséget, és térítsen meg az államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön felhívására 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A **portál** domain jogosultja alperes. Felperes politikus, **az F.** oldalán közzétett képen a ... előtt áll turistaként lezser öltözkében.
Alperes ... napján az alábbi cikket tette közzé: „Utazz puffadt dög! A turista mit sem változott 2600 év alatt. „A kis-ázsiai Epheszoszban élt Krisztus előtt a 6. században Hippónax, a költő. Kevés fennmaradt versének egyike a Gazdag turista...Hét sora Faludy György fordításában így hangzik:
Utazz puffadt dög, le egész Szmürnáig,
menj Áluártész sírjához és ásíts,
folytasd Megásztrüsz oszlopánál, nézd meg
Gügész emlékét, mindent, mit nem értesz,
állj fel melléje nagy büszkén, mert láttad
ezt is és célozd meg hegyes hasaddal
a lemenő napot, te disznó állat.”

Alperes a fenti sorok felett a felperes **F.** oldalán nyilvánosságra hozott fényképét tette közzé az alábbi felirattal: „címlapképünk illusztráció: felperes neve ... képviselőt ábrázolja...egy másik ókori romnál, a Colosseumnál.”

Felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy alperes megsértette a becsületét és az emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát. Kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől, valamint kötelezését elnézést kérő levél megírására, a fénykép törlésére és 500.000 forint sérelemdíj, továbbá ennek 2014. május 17. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére.

Alperes ellenkérelme a kereset elutasítására, perköltség megállapítására irányult. Előadta, hogy a felperes képe a politikai kommunikációra használt **F.** oldaláról származik. Felperes ezt már közzétette, így a képmással való visszaélés nem állapítható meg. Illusztrációként történő felhasználása nem sértő szándékkal történt, itt a tartalom, a turista gunyoros megfogalmazása a lényeg, amit a vers tartalmaz. Álláspontja szerint a felperesnek, mint közszereplőnek ezt el kell tűrnie, annál is inkább, mert a képet maga tette közzé.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes becsületét és az emberi méltóság védelméhez fűződő személyiségi jogait azáltal, hogy ...-án az általa üzemeltetett **portálon** megjelent „**cikk címe**” címmel megjelent cikke illusztrációjaként a felperes fényképét tette közzé. Kötelezte az alperest, hogy e fényképet 15 napon belül törölje és fizessen meg a felperes részére 500.000 forint sérelemdíjat és ennek ... napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamatát, illetve 30.000 forint perköltséget. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül levélben kérjen elnézést a felperestől, sajnálkozását kifejezve az elkövetett jogsértés miatt, egyben az alperest a további jogsértéstől eltiltotta. Kötelezte az alperest, hogy külön felhívásra az államnak fizessen meg 36.000 forint le nem rótt kereseti illetéket.

Az elsőfokú bíróság a keresetet a Ptk. 2:44. §, 2:42. § (2) bekezdése, 2:43. § d) és g) pontja szerint bírálta el. Rámutatott, hogy a becsület megsértését jelenti a más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás. Az alperesi cikkben a „puffadt dög” „disznó állat” kifejezések indokolatlanul bántó véleménynyilvánításnak minősülnek. A felperesről készült felvétel nem nyilvános közéleti szereplésről készült, ezt a felperes közzétehetette, de csak az általa szándékolta módon és helyen, ami nem jelenti azt, hogy az alperesnek is joga volt egészen más összefüggésben karikírozó, gúnyos érzést kiváltó alkalmazásra. Ezzel összefüggésben a bíróság alkalmazta a személyiségi jog megsértésének 2: 51. § (1) bekezdés a), b), c) és d) pontjában meghatározott jogkövetkezményeket. A sérelemdíjról a 2:52. §-a szerint rendelkezett. Ennek mértéke meghatározásánál a bíróság figyelemmel volt a jogsértés súlyára, a felróhatóság mértékére és a jogsértésnek a sértettre és a környezetre gyakorolt hatására. Álláspontja szerint jelentősége van annak, hogy a felperes közszereplő, akit többen ismernek, így a cikk és a fotó együttes alkalmazásának utóhatásait is tartósabban kell elszenvednie. A késedelmi kamatról a Ptk. 301. § (1) bekezdése alapján határozott, a perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint döntött.

Az ítélet ellen alperes fellebbezett. Ebben azt kérte, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet változtassa meg, felperes keresetét utasítsa el. A fellebbezésében elsődlegesen arra hivatkozott, hogy az elsőfokú ítélet nem vette figyelembe a felperesközzszereplői minőségét, nem vette figyelembe azt a körülményt, hogy a sérelmezett fényképet alperes a felperes hivatalos **F.** oldaláról vette át, amelyet a felperes politikai kommunikációra használt, tehát ezt a képet közszereplői minőségben tette közzé. Az alperes a felperes képmását egy művészi alkotás illusztrálására használta. A „puffadt dög” kifejezés a versben is egy jelenséget szimbolizál mégpedig azt, hogy milyen kép alakult ki a turistákról az adott korszakban. A versidézet és a felperesi fénykép összekapcsolása pontosan azt illusztrálja, hogy az évezredek során semmi nem változott a jelenséget illetően. A PK 12. számú állásfoglalás alapján vizsgálni kell a közlés egészét, a teljes szövegösszefüggést, ennek a fotókhöz való való viszonyát. Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a felperes az egyik parlamenti párt vezető politikusa és amennyiben hivatalos oldalán fotókat tesz közzé, akkor fel kell készülnie, hogy azt egy karikatúraszerű helyzetben egy művészi alkotás illusztrálására felhasználhatják. Jelen esetben nem arról volt szó, hogy a felperesről kifejezetten emberi méltóságot sértő módon a testi alkatát becsmérelték volna. A sérelmezett bejegyzést szerkesztői véleményként kell figyelembe venni akként, hogy a közszereplők közzétett fotója egy

karikatúra jellegű illusztrációként is felhasználható. Ezt az alperesi álláspont szerint, a felperesnek pedig túrníe kell.

Felperes fellebbezési ellenkérelmében azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben, alperest pedig kötelezze másodfokú eljárásban felmerült perköltség megfizetésére. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást teljes körűen feltárta, a feltárt bizonyítékokból pedig okszerű következtetést levonva hozta meg az ítéletét. Álláspontja szerint, a kérdés elbírálása során semmi jelentősége nincsen annak, hogy az alperes által az azóta már megszűnt internetes portálon közzétett cikkhez illusztrációként használt kép hol jelent meg, mint ahogy annak sem, hogy a vers amely az alperesi írásban olvasható, mit szimbolizál. Jelentősége egyedül annak van, hogy az alperes a fényképet arra használta fel, hogy a felperes testi adottságain gúnyolódva szerkesszen meg egy újságcikket. A gúnyolódást felperesnek ugyan, mint közszereplőnek el kell túrníe, az alperesi címválasztás, illetve az általa idézett versben a kigúnyolandó embertípusra használt kifejezések azonban már jóval túllépik azt a szintet, amelyet egy közéleti személyiségnek el kell túrníe. Olyan szavakhoz, mint „puffadt dög” vagy „disznó állat” illusztrációként nem lehet jogszerűen senkinek a fényképét elhelyezni még karikatúraként sem. Ezek olyan emberi méltóságot már-már negligáló, az érintettet az emberi mivoltában megalázó kifejezések, amelyeket senkinek, még egy közszereplőnek sem kell eltúrníe. Utalt a BH1993. 89., BH2003. 407. számú eseti döntésekre. Rámutatott, hogy mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság is helyesen fejti ki, más személy fizikai adottságainak gúny tárgyává tétele, pláne ilyen durva, sértő kitételeket tartalmazó szöveg illusztrációjaként, nem lehet eszköze a közbeszédnek.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a kereset elbírálása szempontjából releváns bizonyítást lefolytatta, felperest személyesen meghallgatta, majd a helyesen megállapított tényállásból okszerű jogi következtetéseket vont le, az elsőfokú ítélet indokaival a Fővárosi Ítéltábla a per fő tárgya tekintetében maradéktalanul egyetértett. Alperes fellebbezési érvelésével összefüggésben a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakra mutat rá.

A Ptk. 2:42. § (2) bekezdés szerint az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak. A Ptk. 2:48. § (1) bekezdés szerint a képmás vagy hangfelvétel elkészítéséhez és felhasználásához az érintett személy hozzájárulása szükséges.

A képmáshoz fűződő jog több jogosítványt foglal magában. Tartalmazza a felvétel készítéséhez és annak nyilvánosságra hozatalához való engedélyezés jogát, ezen túlmenően a jogosult meghatározhatja, hogy hol és milyen körülmények között milyen összefüggésben hozható nyilvánosságra a felvétel. Mindez azt is jelenti, hogy a jogosult által történő közzététel sem eredményezi, hogy a fénykép a továbbiakban egyéb fórumokon vagy más médiamegjelenésekben szabadon felhasználhatóvá válik. A megjelentetés mindenkor a jogosult engedélyéhez kötött, aki arra vonatkozóan is tehet megkötéseket, hogy milyen módon, adott esetben milyen szövegű képaláírással jelenhet meg a felvétel. A hozzájárulás nélküli felhasználás, a fényképfelvétel egyéb kontextusba helyezése önmagában is személyiségi jogsértést valósíthat meg. Felperes azonban nem a képmáshoz fűződő joga, hanem emberi méltóságának sérelmét állította, ezzel összefüggésben érvényesített igényt.

Azt helytállóan fejtette ki az alperes, hogy az állandó bírói gyakorlat az általános személyiségi jogi perekben is alkalmazza a PK 12. számú állásfoglalás eredetileg sajtó-helyreigazítási eljárásokra nézve kidolgozott elveit. Ennek II.

pontja szerint, a kifogásolt közléseket a maguk egészében kell vizsgálni, nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell megítélni. A közlemény egymással összetartozó részeit egymással összefüggésben kell értékelni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közzelfogásra is. A fenti elv peradatok alapján történő alkalmazása azonban az alperesi állásponttal ellentétben a kereset megalapozottságát támasztja alá. Hippónax 6. században írt költeményének Faludy György fordításában történő közzététele, a cikk választott címe, a címlapképhez fűzött sorok a felperest ábrázoló képmással együtt történő közzététele az információk olyan jellegű csoportosítását jelentik, melynek eredményeképpen az olvasó számára a „puffadt dög” és a „disznó állat” kifejezés a felperes személyével összekapcsolódik. A felperesről készült felvétel alperesi felhasználása az, amely a verssorokat konkrét személlyel, a felperessel összefüggésbe hozza, alaptalan ezért az az alperesi hivatkozás, hogy a versidézetben foglalt kifejezések nem felperest illették, hanem általános jelenséget írnak körül. Ezen kifejezéseknek a felperessel összefüggésben történő használata pedig akkor is az emberi méltóság sérelmével jár, ha egyébként felperesre közéleti tevékenysége magasabb szintű túrási kötelezettséget ró.

A Ptk. 2:44. § szerint a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét méltányolható közérdekből, szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja. Mivel azonban az emberi méltóság minden embert megillet, közszereplő sem köteles túrni a közéleti tevékenységével össze nem függő, avagy az emberi mivoltát alapvetően megkérdőjelező, identitást negligáló, szimplán mocskoló kijelentéseket.

Mivel a keresettel érvényesített körben a jogsértés megvalósult, az elsőfokú bíróság a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a), c), d) pontjában foglalt jogkövetkezményt helytálló ítéleti döntéssel alkalmazta.

A Ptk. 2:52. § (1) bekezdése szerint, akit személyhez fűződő jogában sértenek, sérelemdíjat követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért. A (2) bekezdés szerint a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire – különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára – a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni azzal, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges. A (3) bekezdés szerint a sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire – különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és a környezetre gyakorolt hatására – tekintettel, egy összegben határozza meg.

A sérelemdíj összegének meghatározásához irányadó szempontokat a Ptk. 2:52. § (3) bekezdése példálózó jelleggel sorolja fel. Ezen elveket az elsőfokú bíróság helyesen alkalmazta, majd az általa meghatározott sérelemdíj mértékével is egyetértett az ítélőtábla. A Fővárosi Ítélőtábla 1/2013. (VI.17.) számú határozatával elfogadott Polgári Kollégiumi vélemény 7. pontja szerint a sérelemdíjjal szembeni követelmény, hogy az alanyi jog védelmet nyújtson, egyúttal a jogsértőket visszatartsa a sérelmet okozó magatartástól. A sérelemdíj intézménye a személyhez fűződő jogok megsértésének vagyoni elégtétellel való közvetett kompenzációja és egyben magánjogi büntetés. A kompenzációra és elégtételre való törekvés a jogvédelemre szoruló sértettnek, míg a büntetés a jogsértésnek szól (visszatartási cél). A sérelemdíjjal elérni kívánt vagyoni elégtétel tágabb kategória, mint a kompenzáció, mert az a sérelmet szenvedett félben a jogsértő magatartás miatt elszenvedett hiányérzeten, veszteségérzésen túl magában foglalja a jogsértés társadalmi elítélését is.

A felperes személyes előadásából azt lehetett megállapítani, hogy a felperes ismertségi körében észlelték fényképének az alperesi oldalon való közzétételét,

emiatt kellemetlen szituációkat élt át, ezért az elsőfokú bíróság által meghatározott mértékű sérelemdíj alperesi jogsértéssel és a felperes által elszenvedett sérelemmel is arányban álló, eltúlzottnak nem tekinthető, annak leszállítását a Fővárosi Ítéltábla sem tartotta indokoltnak.

A késedelmi kamatot illetően a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakra mutat rá. A Ptk. 6:48. § (1) bekezdés szerint pénztartozás esetén a kötelezett a késedelembe esés időpontjától kezdődően a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező késedelmi kamatot köteles fizetni akkor is, ha a pénztartozás egyébként kamatmentes. A 6:532. § (1) bekezdés szerint a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes.

Mivel a felperest ért sérelem ... napján következett be, ezen időponttól a felperes a követelt sérelemdíj után késedelmi kamat megfizetését alappal követelheti. Tekintettel azonban arra, hogy felperes tőke után járó késedelmi kamat iránti igényét 2014. május 17. napjától terjesztette elő, a Fővárosi Ítéltábla a késedelmi kamat kezdő időpontja tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, egyéb rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. § alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint a túlnyomó részben eredménytelenül fellebbező alperest kötelezte a felperes jogi képviselője részére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdésében foglalt és a 4/A. § alapján járó munkadíjból álló fellebbezési eljárási költség viselésére, továbbá a per tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt eljárási illeték állam javára történő megfizetésére.

Budapest, 2015. október 20.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.
a tanács elnöke

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna	s.k.	. Hegedűs Mária s.k.
előadó bíró		bíró

A kiadmány hitelélül:
Utasi Ferencné írnok